

**Aanvullend natuurwaardenonderzoek
op een perceel aan de Beersche Maasweg
in Escharen, gemeente Grave,
in het kader van de Flora- en faunawet**

Natuur-Wetenschappelijk Centrum, Noorderelsweg 4A, 3329 KH Dordrecht

AANVULLEND NATUURWAARDENONDERZOEK OP EEN PERCEEL AAN DE
BEERSCHE MAASWEG IN ESCHAREN, GEMEENTE GRAVE, IN HET KADER VAN DE
FLORA- EN FAUNAWET

Oprachtgever: Gebroeders van Wanrooij

Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum

Samenstelling: Rob Haan

Foto's: Koen Woerdenbag

Veldwerk: Rob Haan, Lieselotte Veen, Koen Woerdenbag

ISBN:978-90-78869-12-2

Aanvullend natuurwaardenonderzoek op een perceel aan de Beersche Maasweg in
Escharen, gemeente Grave, in het kader van de Flora- en faunawet.

[samenst.:Haan, R.]; [Foto's: Woerdenbag, K.]-III. Met lit.opg.

Dordrecht:Strix/NWC

Trefw: Natuurwaarden Escharen, Grave, Flora- en faunawet

W 258

Niets uit deze uitgave mag worden openbaargemaakt, dan wel verveelvoudigd, door middel
van druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, september 2007

Inhoud

1.	Inleiding	5
2.	Gebiedsbeschrijving	7
3.	Methode	9
4.	Resultaten	11
4.1	<i>Vleermuizen</i>	11
4.2	<i>Das</i>	11
4.3	<i>Broedvogels</i>	11
4.4	<i>Vissen</i>	11
4.5	<i>Amfibieën</i>	12
5.	Te verwachten effecten en advisering	13
5.1	<i>Vleermuizen</i>	13
5.2	<i>Das</i>	13
5.3	<i>Broedvogels</i>	13
5.4	<i>Vissen</i>	13
5.5	<i>Amfibieën</i>	13

Referenties

Bijlage: Tabellen Flora- en faunawet

1. Inleiding

Ten einde een landbouwkundig perceel aan de Beersche Maasweg in Escharen, gemeente Grave, tot ontwikkeling te brengen, wordt een bestemmingsplanprocedure opgestart. Hieraan gekoppeld dienen ook de natuurwaarden van het ontwikkelingsgebied in beeld gebracht te worden. In het kader van de Flora- en faunawet is men bij ruimtelijke ingrepen namelijk verplicht onderzoek uit te laten voeren naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en dient een beoordeling plaats te vinden van de mogelijke negatieve effecten van de plannen op deze beschermde natuurwaarden.

Voorafgaand aan het onderhavige onderzoek is in mei 2007 een quick-scan uitgevoerd door bureau Bilan, waarbij de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten op basis van grove verspreidingsgegevens en een enkel veldbezoek min of meer werd uitgesloten.

Eén van de conclusies van Bilan was dat aanvullend onderzoek naar vleermuizen, zoogdieren (met name de Das *Meles meles*) en broedvogels met vaste verblijfplaatsen aanbevolen werd.

Daarnaast leek het verstandig middels een bemonstering na te gaan of er amfibieën en vissen met een aanvullende beschermingsstatus in het plangebied voorkomen.

Gebroeders Van Wanrooij heeft het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd dit aanvullende onderzoek uit te voeren, de eventuele negatieve effecten te beschrijven en te adviseren met betrekking tot de verplichtingen uit de Flora- en faunawet.

2. Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Beersche Maasweg te Escharen, gemeente Grave en is ongeveer 4,5 hectare groot. Het terrein wordt begrensd door de Beersche Maasweg, de Graafschedijk en de Cuijkschesteeg en ligt aan de rand van de bebouwing van Escharen.

Op het perceel staan enkele schuren en loodsen (die zullen verdwijnen) een boerderij (die gehandhaafd zal blijven) weidegrond en maisakkers.

Het gebied wordt omzoomd door boombeplanting. In het noordwesten bevindt zich langs een sloot een elzensingel en in het zuidoosten wordt het plangebied begrensd door een uitloper van het bos bij Gassel.

Op minder dan een kilometer ten westen van het onderzoeksgebied stroomt de beek de Graafsche Raam.

3. Methode

Voor het onderzoek naar vleermuizen, de Das, vogels met vaste verblijfplaatsen, vissen en amfibieën is het terrein in juli en augustus meerdere malen geïnventariseerd.

De volgende methoden werden toegepast:

Vleermuizen

Om vleermuizen te inventariseren is gebruik gemaakt van bat-detectors van het merk MINI-3 en Petterson.

Deze apparaten zetten de sonargeluiden van vleermuizen om in hoorbare tikken. Aan de hand van de frequentieontvangst, het ritme en de klank van het geluid kan vastgesteld worden om welke vleermuissoort het gaat. Het totale plangebied met omgeving is zodoende tijdens de avond/nacht, tweemaal in de zomer, gebiedsdekkend bemonsterd.

Das

Het onderzoeksgebied is afgezocht op sporen van de Das, zoals; prenten, latrines/uitwerpselen, haren (in prikkeldraad) etcetera. Tijdens de vleermuisinventarisatie is in de avond/nacht bovendien speciaal gelet op zichtwaarnemingen van deze soort.

Vogels

Er is met name gezocht naar broedvogels met vaste nestplaatsen; uilen, roofvogels, spechten, zwaluwen en koloniebroeders, omdat bij deze soorten behalve de individuen, ook de nestplaats jaarrond is beschermd.

Vissen

De spaarzame sloten op en rond het plangebied zijn met speciale steeknetten bemonsterd op het voorkomen van beschermde vissoorten.

Amfibieën

Zowel op het land als in het water is gezocht naar amfibieën met een aanvullende beschermingsstatus. Op het land is gezocht onder, hout, stenen en andere vochtige plekken. In het water is gebruikgemaakt van speciale amfibieënetten.

4. Resultaten

4.1 Vleermuizen

In het plangebied en omgeving werden drie soorten vleermuizen waargenomen. Het betreft:

- a. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- b. Laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- c. Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*

Alle soorten werden passerend en jagend waargenomen. In het plangebied zelf komen hoogstwaarschijnlijk geen zomerverblijfplaatsen van deze soorten voor (geschikte bomen ontbreken).

Wel bevond er zich een vermoedelijke kolonieplaats (kraamkolonie) van de Gewone dwergvleermuis in een woonhuis aan de Cuijkschesteeg ten noorden van het plangebied. De meeste uitzwermende individuen uit deze kolonie passeren in de voornacht het plangebied om elders te gaan jagen, een enkel exemplaar gebruikt het plangebied dan even om insecten te vangen. De waargenomen laatvliegers en rosse vleermuizen vliegen en jagen niet in het plangebied zelf maar vliegen er voornamelijk langs.

4.2 Das

Ondanks intensief zoeken zijn er in het plangebied geen sporen van de Das aangetroffen. Het is aannemelijk dat het gebied geen functie voor deze soort vervult.

4.3 Broedvogels

In en rond het plangebied komen algemene vogelsoorten van tuinen, parken, bossen en agrarisch gebied tot broeden. In het nabijgelegen bosgebied broeden ook de Buizerd en de Grote bonte specht, soorten met een vaste verblijfplaats. Deze hebben echter geen verblijfplaats binnen de begrenzing van het plangebied.

4.4 Vissen

De sloten langs en in het plangebied vormen geen optimaal biotoop voor beschermde vissoorten. Ondanks een intensieve bemonstering kon geen enkele beschermde vissoort worden aangetoond.

4.5 Amfibieën

Zowel de land- als de waterinventarisatie leverden uitsluitend algemeen beschermde soorten amfibieën op.

5. Te verwachten effecten en advisering

5.1 Vleermuizen

Voor de Gewone dwergvleermuis en de Rosse vleermuis fungeert het plangebied hooguit als marginaal foerageergebied. De planvorming heeft derhalve geen grote negatieve effecten op deze soorten. Dat geldt zeker als er bij de bebouwing voldoende ruimte en een groene aankleding toegepast zullen worden.

Dit is ook op de Laatvlieger, die het plangebied waarschijnlijk alleen als vliegroute gebruikt, van toepassing.

5.2 Das

Ten aanzien van de Das zijn geen nadelige effecten te verwachten. De soort komt vrijwel zeker niet in het plangebied voor.

Er zijn geen beperkingen ten aanzien van de Flora- en faunawet

5.3 Broedvogels

Voor wat betreft broedvogels dient, bij toekomstige bouwplannen en het bouwrijp maken van het terrein, rekening te worden gehouden met de broedtijd van vogels omdat broedende vogels niet verstoord mogen worden.

Door verstorende werkzaamheden buiten de broedtijd te plannen en uit te voeren zal er geen sprake zijn van overtreding van de Flora- en faunawet. Als broedtijd voor vogels wordt de periode van half maart t/m half juli aangehouden, maar het is mogelijk dat er ook buiten deze periode incidenteel sprake is van broedende vogels.

Om verstoring en dus overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen is het ook mogelijk om met behulp van een deskundige en door het treffen van speciale maatregelen, te voorkomen dat vogels in het plangebied zullen gaan broeden op het moment dat er werk in uitvoering is.

5.4 Vissen

In en rond het plangebied zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Er zijn voor deze soortgroep dan ook geen beperkingen.

5.5 Amfibieën

In en nabij het onderzoeksgebied zijn uitsluitend algemene beschermde soorten amfibieën waargenomen.

Voor al deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet steeds de algemene zorgplicht in acht genomen worden. Die is zowel voor beschermde als onbeschermde dieren van toepassing.

Referenties

- Janssen, J.A.M. en Scaminée, 2004, Europese Natuur in Nederland-J.H.J. Soorten van de Habitatrichtlijn. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- RAVON, z.j., Waarnemingsoverzichten. Uit: jaarverslagen.
- Soons, P.J.A.; Huber, M. en D. van Der Meijden, z.j., Flora- en faunawet -bewerking en toelichting. Band 1 en 2 Koninklijke Vermande, Den Haag.
- SOVON, 2002, Atlas van de Nederlands Broedvogels (1998-2000) Nederlandse Fauna 5 KNNV uitgeverij, Utrecht.

Bijlage:

Tabellen soorten Flora- en faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

Soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend wordt voor artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. De aangevinkte soorten zijn waargenomen in het plangebied, of komen er naar alle waarschijnlijkheid voor.

<u>Zoogdieren</u>	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Mol	<i>Talpa europaea</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana kl. esculenta</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
<u>Mieren</u>	
Behaarde rode bosmier	<i>Formica rufa</i>
Kale rode bosmier	<i>Formica polyctena</i>
Stronkmier	<i>Formica truncorum</i>
Zwartrugbosmier	<i>Formica pratensis</i>

Vervolg tabel 1: Algemene soorten

Slakken

Wijngaardslak

Helix pomatia

Vaatplanten

Aardaker

Lathyrus tuberosus

Akkerklokje

Campanula rapunculoides

Brede wespenorchis

Epipactis helleborine

Breed klokje

Campanula latifolia

Dotterbloem*

Caltha palustris

Gewone vogelmelk

Ornithogalum umbellatum

Grasklokje

Campanula rotundifolia

Grote kaardenbol

Dipsacus fullonum

Kleine maagdenpalm

Vinca minor

Knikkende vogelmelk

Ornithogalum nutans

Koningsvaren

Osmunda regalis

Slanke sleutelbloem

Primula elatior

Zwanebloem

Butomus umbellatus

* m.u.v. Spindotterbloem

Tabel 2: Overige soorten

Soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend wordt voor artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister goedgekeurde gedragscode (door de sector of ondernemer zelf op te stellen).

<u>Zoogdieren</u>	
Damhert	<i>Dama dama</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
<u>Reptielen en amfibieën</u>	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
<u>Vissen</u>	
Bermpje	<i>Noemacheilus barbatulus</i>
Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Meerval	<i>Silurus glanis</i>
Rivierdonderpad	<i>Cottus gobio</i>
<u>Dagvlinders</u>	
Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>
Vals heideblauwtje	<i>Lyceides idas</i>
<u>Vaatplanten</u>	
Aangebrande orchis	<i>Orchis ustulata</i>
Aapjesorchis	<i>Orchis simia</i>
Beenbreek	<i>Narthecium ossifragum</i>
Bergklokje	<i>Campanula rhomboidalis</i>
Bergnactorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>
Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>
Bleek bosvogeltje	<i>Cephalanthera damasonium</i>

Vervolg tabel 2: Overige soorten

Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Daslook	<i>Allium ursinum</i>
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Duitse gentiaan	<i>Gentianella germanica</i>
Franjementiaan	<i>Gentianella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Gele helmblom	<i>Pseudofumaria lutea</i>
Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Grote keverorchis	<i>Listera ovata</i>
Grote muggenorchis	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Gulden sleutelblom	<i>Primula veris</i>
Harlekijn	<i>Orchis morio</i>
Herfstschröeforchis	<i>Spiranthes spiralis</i>
Hondskruid	<i>Anacamptis pyramidalis</i>
Honingorchis	<i>Hermidium monorchis</i>
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>
Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>
Kleine keverorchis	<i>Listera cordata</i>
Kleine zonnedaauw	<i>Drosera intermedia</i>
Klokjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Koraalwortel	<i>Corallorhiza trifida</i>
Kruisbladgentiaan	<i>Gentiana cruciata</i>
Lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>
Lange zonnedaauw	<i>Drosera anglica</i>
Mannetjesorchis	<i>Orchis mascula</i>
Maretak	<i>Viscum album</i>
Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>
Muurblom	<i>Erysimum cheiri</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuto sagittata</i>
Poppenorchis	<i>Aceras anthropophorum</i>
Prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>
Purperorchis	<i>Orchis purpurea</i>
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>
Rechte driehoeksvaren	<i>Gymnocarpium robertianum</i>

Vervolg tabel 2: Overige soorten

Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>
Ronde zonnedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>
Rood bosvogeltje	<i>Cephalanthera rubra</i>
Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>
Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>
Slanke gentiaan	<i>Gentianella amarella</i>
Soldaatje	<i>Orchis militaris</i>
Spaanse ruiter	<i>Cirsium dissectum</i>
Steenanjer	<i>Dianthus deltoides</i>
Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>
Stengelloze sleutelbloem	<i>Primula vulgaris</i>
Stengelomvattend havikskruid	<i>Hieracium amplexicaule</i>
Stijf hardgras	<i>Catapodium rigidum</i>
Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>
Valkruid	<i>Arnica montana</i>
Veenmosorchis	<i>Hammarbya paludosa</i>
Veldgentiaan	<i>Gentianella campestris</i>
Veldsalie	<i>Salvia pratensis</i>
Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vogelnestje	<i>Neottia nidus-avis</i>
Voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>
Wantsenorchis	<i>Orchis coriophora</i>
Waterdrieblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Weideklokje	<i>Campanula patula</i>
Welriekende nachtorchis	<i>Platanthera bifolia</i>
Wilde gagel	<i>Myrica gale</i>
Wilde herfststijlloos	<i>Colchium autumnale</i>
Wilde kievitsbloem	<i>Fritillaria meleagris</i>
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>
Wit bosvogeltje	<i>Cephalanthera longifolia</i>
Witte muggenorchis	<i>Pseudorchis albida</i>
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Zomerklokje	<i>Leucojum aestivum</i>
Zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
<u>Kevers</u>	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
<u>Kreeftachtigen</u>	
Rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

Tabel 3: Soorten bijlage IV HRL/bijlage 1 AMvB

Soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik een vrijstelling verleend wordt voor artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister goedgekeurde gedragscode (door de sector of ondernemer zelf op te stellen). Voor werkzaamheden die vallen onder bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en de bosbouw en bestendig gebruikt geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Flora- en faunawet.

Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling (hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden). Uitzondering betreft de vogels, mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.

Voor andere activiteiten dan hiervoor genoemd moet ook een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag wordt vervolgens getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang (hier valt ook uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling onder);
- 2) er is geen alternatief;
- 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Vogels

Alle inheemse vogelsoorten

Soorten bijlage 1 AMvB:

Zoogdieren

Boommarter	<i>Martes martes</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>

Reptielen en amfibieën

Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vinpootsalamander	<i>Triturus helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>

Vissen

Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Bittervoorn	<i>Rhodeus cericeus</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>

Vervolg tabel 3: Soorten bijlage IV HRL/bijlage 1 AMvB

Vervolg soorten Bijlage 1 AMvB

Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>

Dagvlinders

Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Dwergblauwtje	<i>Cupido minimus</i>
Dwergdikkopje	<i>Thymelicus acteon</i>
Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>
Grote ijsvogelvlinder	<i>Limenitis populi</i>
Heideblauwtje	<i>Plebejus argus</i>
Iepepage	<i>Strymonidia w-album</i>
Kalkgraslanddikkopje	<i>Spialia sertorius</i>
Keizersmantel	<i>Argynnis paphia</i>
Klaverblauwtje	<i>Cyaniris semiargus</i>
Purperstreepparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>
Rode vuurvlinder	<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>
Rouwmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>
Tweekleurig hooibeestje	<i>Coenonympha arcania</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Bolaria aquilonais</i>
Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>
Veldparelmoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Woudparelmoervlinder	<i>Melitaea diamina</i>
Zilvervlek	<i>Clossiana euphrosyne</i>

Vaatplanten

Groot zeegras	<i>Zostera marina</i>
---------------	-----------------------

Soorten bijlage IV HRL:

Zoogdieren

Bechstein's vleermuis	<i>Myotis bechsteinii</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>
Brandt's vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>
Euraziatische lynx	<i>Lynx lynx</i>

Vervolg tabel 3: Soorten bijlage IV HRL/bijlage 1 AMvB

Vervolg soorten bijlage IV HRL:

Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>
Gewone baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Hamster	<i>Cricetus cricetus</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
Nathusius' dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>
Wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>

Reptielen en amfibieën

Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gladde slang	<i>Coronella austriacus</i>
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>
Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>

Vervolg tabel 3: Soorten bijlage IV HRL/bijlage 1 AMvB

Vervolg soorten bijlage IV HRL:

Dagvlinders

Donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Pimperlblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>

Libellen

Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma paedisca</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Rivierrombout	<i>Stylurus (Gomphus) flavipes</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>

Vissen

Houting	<i>Conegonus oxyrhynchus</i>
Steur	<i>Acipenser sturio</i>

Vaatplanten

Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>

Kevers

Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>

Tweekleppigen

Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
-----------------------	---------------------